"Ең үздік тарихшы"

танымдық сайыс

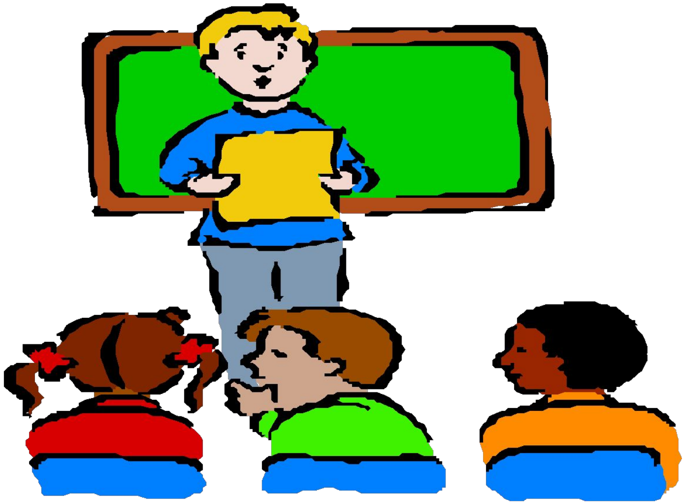

Шарты:

I. Ойлы болсаң, озып көр.

II. Тарихқа саяхат.

III. Сиқырлы сандар.

IY. Тұлғаны таны.

Y. Ғажайып суреттер.

I тур
“Ойлы болсаң, озып көр”

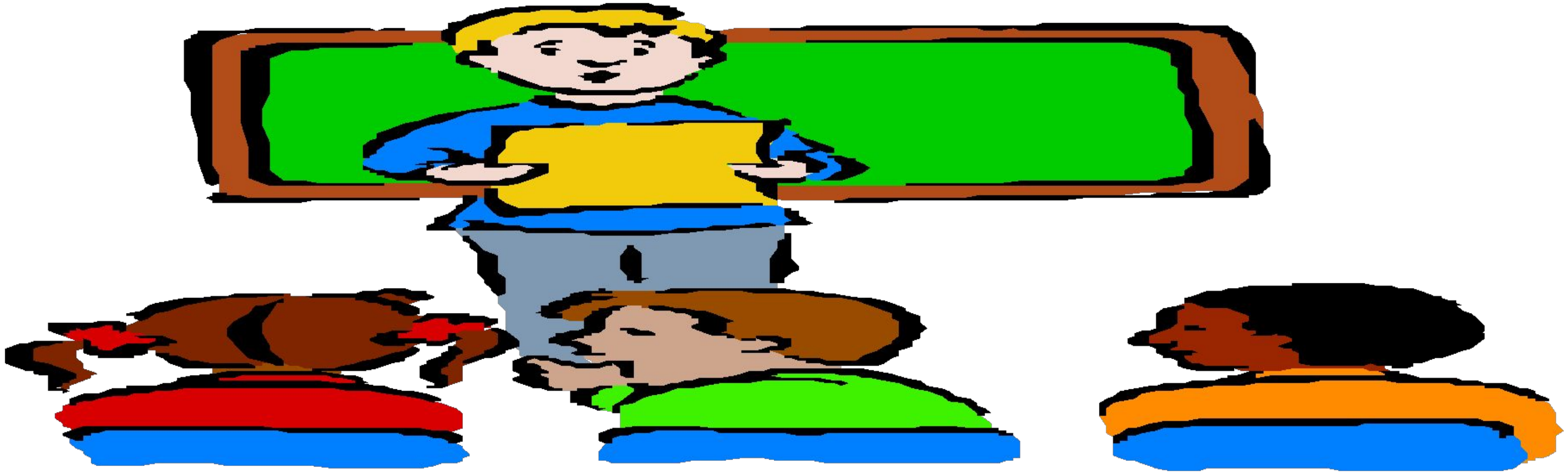

Тест

1. XIII ғасырға дейін «қазақ» атауының қолданып келген мағынасы:
A) Еркін адамдар B) Жауынгерлер C) Көшпелілер D) Бақташылар E) Егіншілер
2. Қазақ халқының құрамына енген ру-тайпалар өздерінің ен-таңбаларын салған жартас:
A) Жетісу B) Таңбалы Нұра C) Алтын Орда D) Арыстан баб кесенесі E) Ноғай Ордасы
3. «Алаш» сөзін жиі кездестіретін қазақ халқының аңызы:
A) «Жошы ханның жортуылы» B) «Қорқыт ата» C) «Алаша хан»
D) «Оғызнама» E) «Ақсақ құлан»
4. «Қазақ халқының жүзге бөлінуі, қазақ мемлекеті құрылғаннан кейінгі кезде өз жерін қорғау қажеттілігінен туған»-деп жазған қазақтың тұңғыш ағартушы ғалымы:
A) М.Дулатов B) Ш.Құдайбердиев C) А.Құнанбаев D) Ш.Уәлиханов E) Б.Көмеков
5. Қуаңшылдық жылдары жасалған ырым:
A) Көкке табыну B) Пұтқа жалбарыну C) Тасаттық
D) Аруақтарға сиыну E) Жаратушыға жалбарану
6. Арыстан баб кесенесі:
A) 2 бөлмелі B) 3 бөлмелі C) 4 бөлмелі D) 6 бөлмелі E) 1 бөлмелі
7. Әмір Темірдің бұйрығымен салынған сәулет өнерінің ғажайып туындысы:
A) Алаша хан кесенесі B) Қожа Ахмет Иассауи кесенесі C) Көккесене
D) Арыстан баб кесенесі E) Айша бибі кесенесі
8. Киелі аң-құстың тісін, тырнағын тіл-көз тимеуге қарсы жасаған ырымның атауы:
A) Су моншақ B) Көз тимес C) Тілтұмар D) Бойтұмар E) Тұмар
9. XIV-XV ғасырларда Қазақстандағы хандықтар шаруашылығының басым түрі:
A) Егіншілік B) Аңшылық C) Зергерлік D) Қолөнер E) Мал шаруашылығы
10. X ғасырдан бастап Қазақстанда әдеби және ғылыми шығармалар жазылған тіл:
A) қазақ B) араб C) парсы D) түрік E) қыпшақ

Тест жауабы:

1. Дұрыс жауап: A
2. Дұрыс жауап: B
3. Дұрыс жауап: C
4. Дұрыс жауап: D
5. Дұрыс жауап: C
6. Дұрыс жауап: A
7. Дұрыс жауап: B
8. Дұрыс жауап: D
9. Дұрыс жауап: E
10. Дұрыс жауап: B

II тур

“Тарихқа саяхат”

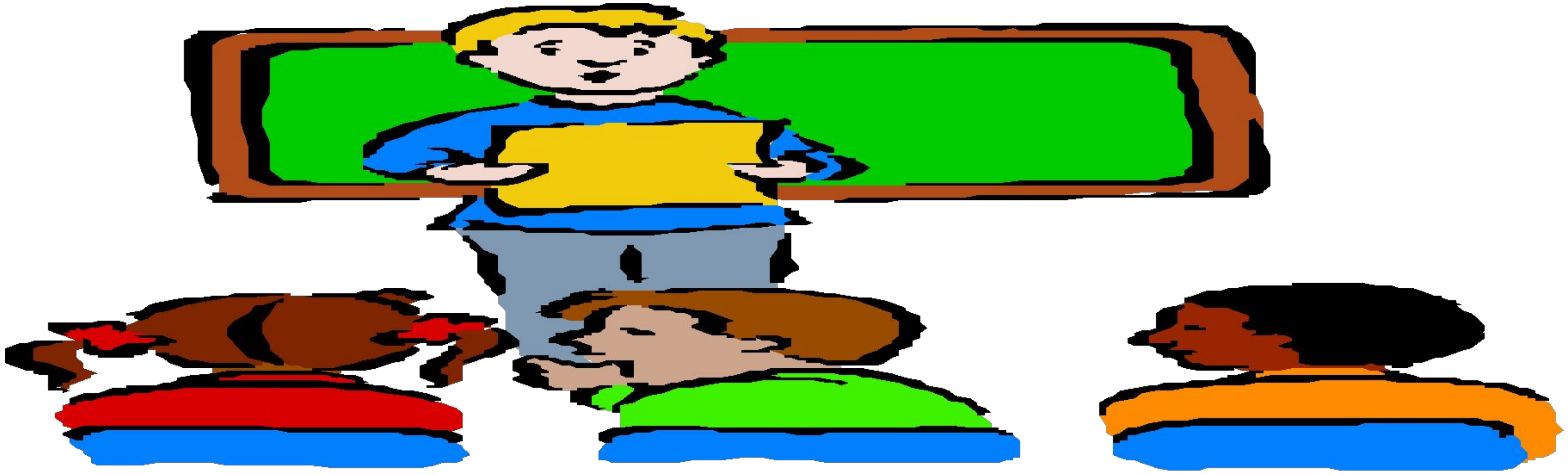

Тапсырмалар:

Тарихи оқиғалар

Салт-дәстүр

Тарихи терминдер

Әр түрлі сұрақтар

Жылдар сыры

Кесенелер

III тур
“Сиқырлы сандар”

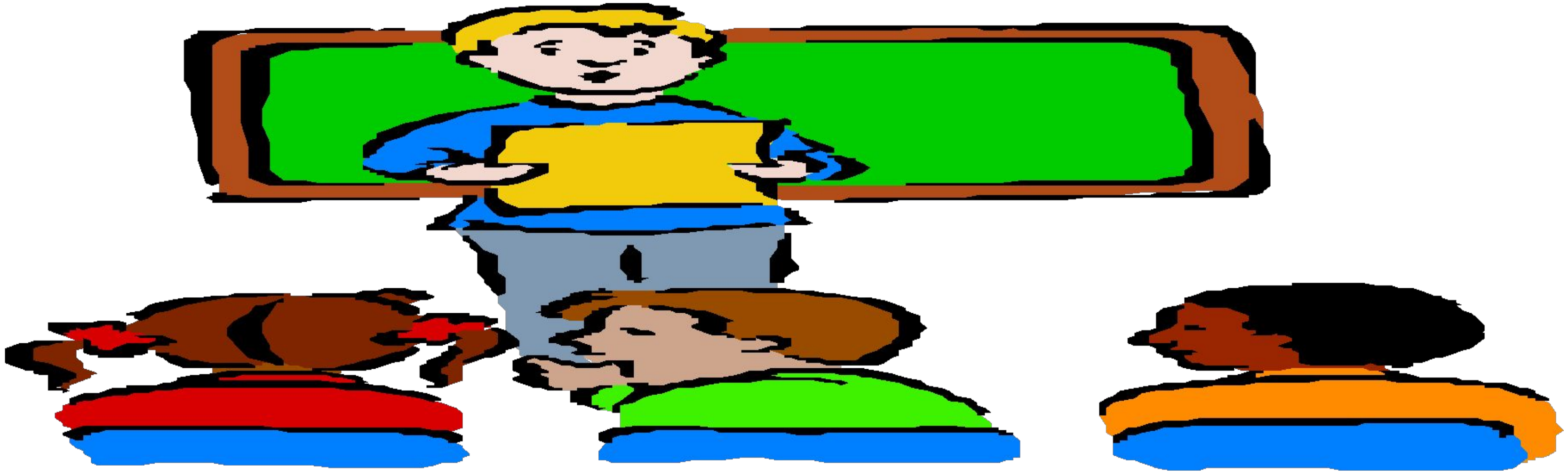

Сиқырлы сандар

10

Қай жылы ел астанасын Ақмола қаласына көшірру туралы заң қабылданды?

«Яса» («Жасақ») заңдар жинағының авторы?

20

30

ҚР Елтаңбасының авторы?

10

Қазақ хандығының негізін салушылар?

20

30- тамыз қандай күн?

30

Адамзаттың өткен тарихын материалдық жәдігерлер арқылы зерттейтін ғылым?

10

«Жеті Жарғы» Заңдар жинағының авторы кім ?

20

ҚР туының авторы кім?

30

Халықтың тұрмысын, мәдениетін, тарихын, қоғамдық дамуын және әлеуметтік ерекшеліктерін зерттейтін ғылым саласы қалай аталады?

40 өтірік айтқан бала кім?

20

22 қыркүйек қандай күн?

30

Тиындар, құйма ақша кесектері мен ақша тарихын зерттейтін ғылымының бір саласы?

IY тур
“Тұлғаны таны”

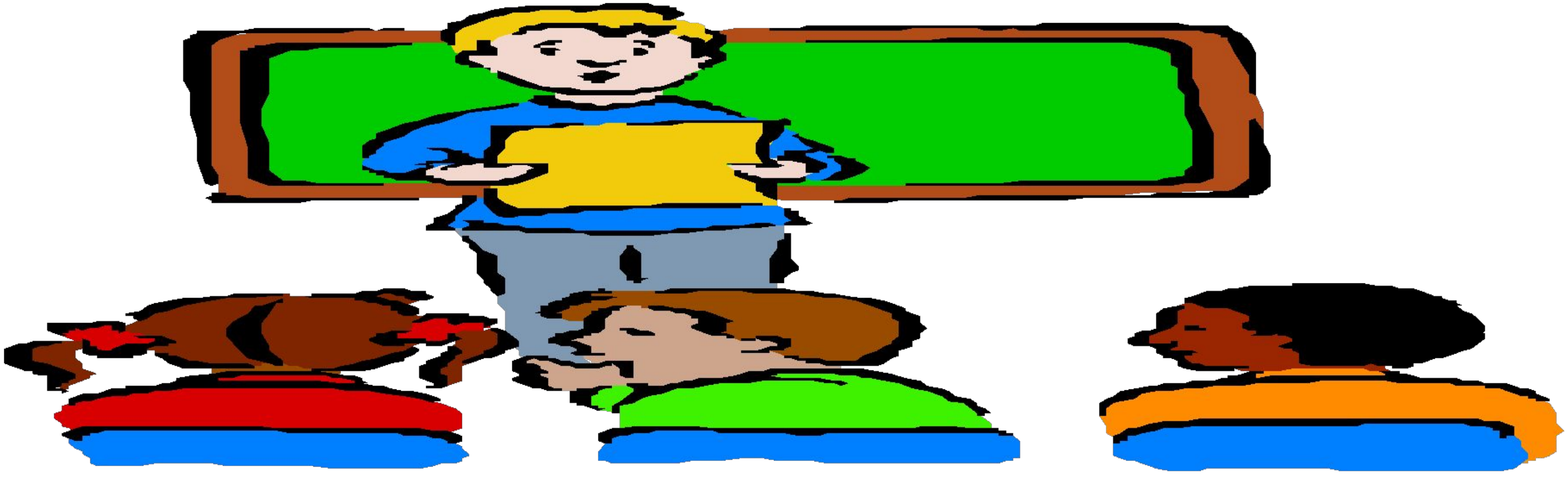

1. **Геродот** - ежелгі дәуірдегі грек тарихшысы, «Тарих атасы» деп танылған, әйгілі "Тарих" кітабының авторы, жиһанкез. Ол шамамен б.з. б. 484 – 425 жылдары өмір сүрген.

Қосымша мәләмет: Геродот Кіші Азиядағы Каликарнас қаласында дүниеге келіп, жас кезінде әміршілерге қарсы топта болғаны үшін елінен қуылған. Біраз уақыт Самос аралында тұрып, көп жерлерді аралаған, Қара теңізге дейін жеткен деген мәлімет бар.

2. **Абылай хан** (шын есімі **Әбілмансұр**) — 1771—1781 жылдар аралығында билік құрған қазақ ханы. Арғы тегі Ақ Орданың негізін қалаған Орда Ежен ханнан бастау алады. Абылай онымен қоса Ұрыс хан, Барақ хан, Әз-Жәнібек хан сияқты билеушілердің тікелей ұрпағы.

Қосымша мәліметАбылай хан қазақ тарихындағы бірегей тұлға Кенесары ханның атасы.

3. **Бауыржан Момышұлы** — Кеңес одағының батыры, жазушы, Екінші дүниежүзілік соғыстың даңқты жауынгері, әскери қолбасшы.

Қосымша мәлімет: "Серігім", "Жазушыға", "Қалыбек аға", "Біреулерге", "Омарбекке", "Жардың мұңы", "Ғ-ға", "Ана тілін ардақта", "Досыма", "Толғау" атты өлеңдер жазған.

1. **Сыма Цянь** (шамамен б.з.б. 140 – 86 ж.) — ежелгі қытай тарихшысы, әдебиетші. Қытай тарихнамасында іргелі еңбек саналатын “Ши цзидің” (“Тарихи жазбалар”) еңбегінің авторы.

Қосымша мәлімет: Әкесі Сыма Тань Хань әулеті сарайының басты жылнамашысы болған.

2. **Жәңгірұлы Тәуке хан** – 1680-1715 жылдардағы Қазақ хандығының ханы. Ол көреген саясаткер, дипломат . Ел басқару ісінде «билер кеңесіне » арқа сүйеді.

Қосымша мәлімет: “Жеті жарғы” заңдар жинағының негізін қалаушы.

3. **Мәншүк Жиенғалиқызы Мәметова** (шын есімі Мәнсия) — 1922, Орал облысы Бөкей Ордасы ауданында дүниеге келген. Кеңес Одағының Батыры (1944).

Қосымша мәлімет: Ұлы Отан соғысы басталған кезде Алматы медициналық институтында оқып жүрді.

1. **Страбон** (б.з.б. 64/63, Амасия, Кіші Азия, – б.з. 23/24) – ежелгі грек географы, тарихшы. Грекия, Кіші Азия, Италия және Египетке саяхат жасаған. Ол қазіргі күнге жетпеген 47 кітаптан тұратын «Тарихи жазбалардың» авторы.

Қосымша мәлімет: 17 кітаптан тұратын “География” атты еңбектің авторы.

2. **Қасым хан Жәнібекұлы** — 1511-1518 ж ылдары билік еткен қазақтың ұлы хандарынын бірі, Қазақ хандығының негізін қалаушылардың бірі — Жәнібек ханның ортаншы баласы.

Қосымша мәлімет: «Қасқа жол» — деп аталатын заң, қазақ арасында бұрыннан қалыптасқан әдет-ғұрып ережелері негізінде Қасым хан тұсында жасалған.

3. **Әлия Нұрмұхамбетқызы Молдағұлова** (шын есімі Ілия) Ақтөбе облысы, Қобда ауданында дүниеге келген. Кеңес Одағының Батыры (1944), мерген, ефрейтор.

Қосымша мәлімет: Ол 1944 ж. 4 маусымда Кеңес Одағы Батыры атағы берілді. Ленин орденімен марапатталды.

Ү тур “Ғажайып суреттер”

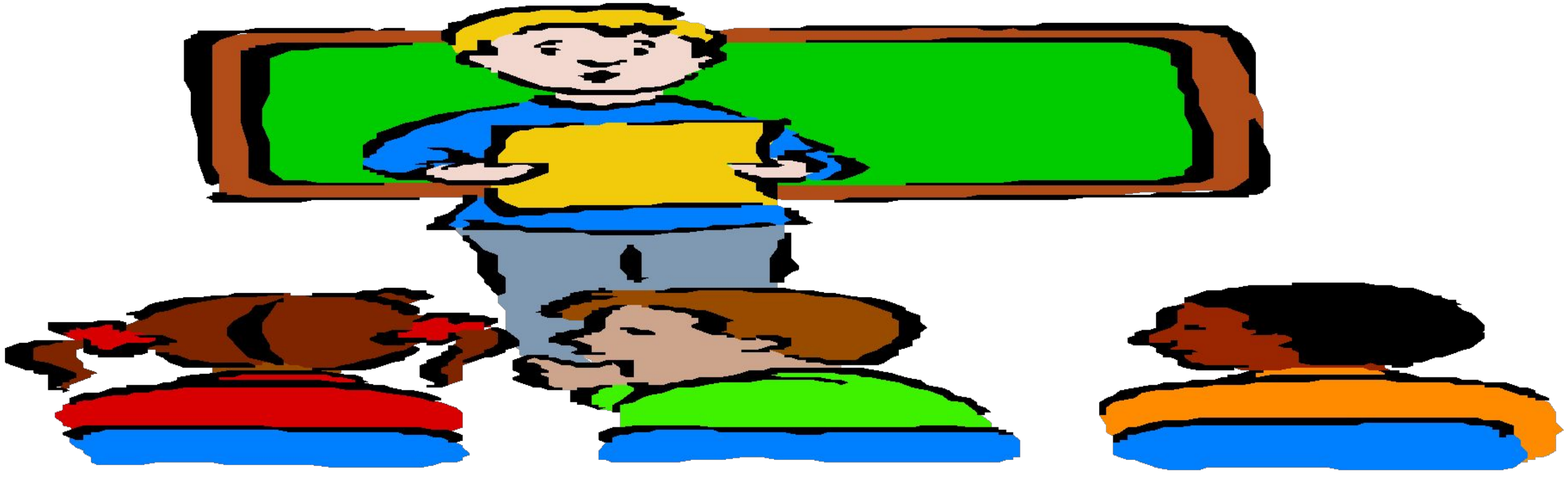

Образец текста
Третий уровен

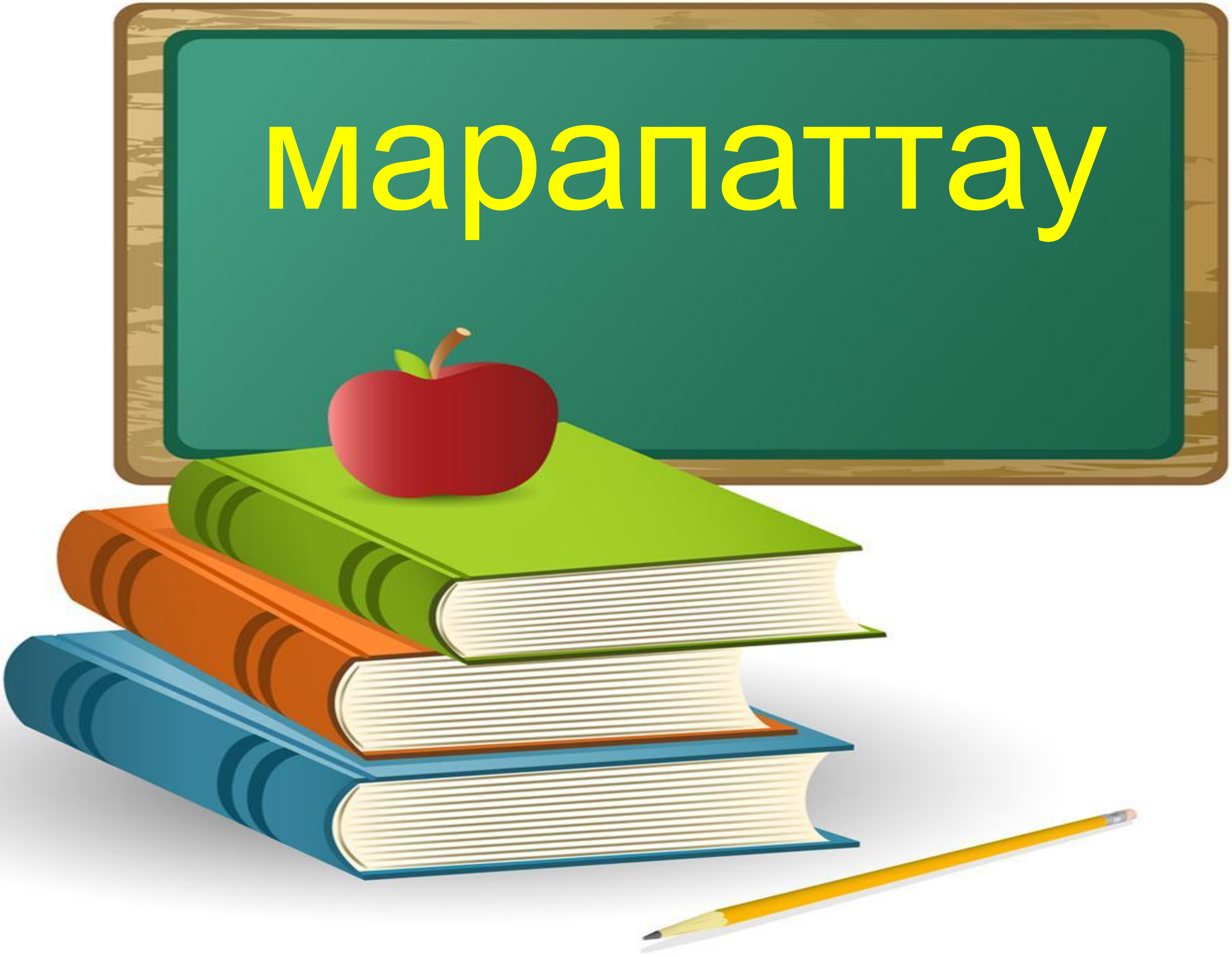
марапаттау

ТАМАШАЛАҒАНДАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!